

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่กับแบบแผนการสื่อสารของวัยรุ่น” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ในการใช้งาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลุ่มวัยรุ่น และเพื่อทราบถึงเทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ทำให้แบบแผนการสื่อสารในกลุ่มวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไป

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา คือ แนวความคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดรูปแบบการสื่อสาร (Communication Technology Determinism) แนวคิดเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิต และแนวคิดเรื่องแบบแผนการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่น

กลุ่มสนทนา คือ กลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 13-21 ปี โดยเลือกช่วงอายุละ 2 คน เพศชาย และเพศหญิงอย่างละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 18 คน ดังนี้

อายุ 13 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 14 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 15 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 16 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 17 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 18 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 19 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 20 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน
อายุ 21 ปี	เพศชาย 1คน เพศหญิง 1 คน	รวม 2 คน

โดยมีเงื่อนไขในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการสนทนากลุ่มจะต้องมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นของตนเอง
2. กลุ่มตัวอย่างจะต้องใช้งาน โทรศัพท์เคลื่อนที่มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พอสมควร
3. กลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ตามสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ในการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลุ่มวัยรุ่น

1. พฤติกรรม

1.1 พฤติกรรมในการเลือกซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่

1.1.1 สอบถามเพื่อน : กลุ่มตัวอย่างจะมีการสอบถาม สนทนากับเพื่อนถึงคุณสมบัติของโทรศัพท์รุ่นต่างๆว่ามีข้อดี-ข้อเสียอย่างไร

1.1.2 สังเกตจากการใช้ของเพื่อน : โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีพฤติกรรมในการสังเกตจากโทรศัพท์ของเพื่อนที่เพื่อนใช้งานอยู่ หรืออาจจะขอลองใช้งานโทรศัพท์รุ่นนั้นๆของเพื่อนแล้วจึงนำมาตัดสินใจในการซื้อโทรศัพท์

1.1.3 ขอความเห็นจากผู้ปกครอง : โดยมากกลุ่มตัวอย่างจะยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง ในการเลือกซื้อโทรศัพท์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอเงินจากผู้ปกครองมาซื้อโทรศัพท์ โดยผู้ปกครองจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดวงเงินที่เหมาะสมในการเลือกซื้อโทรศัพท์

1.1.4 ศึกษาด้วยตนเอง : กลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีทางโทรศัพท์เป็นอย่างดีอยู่แล้ว ไม่ว่าจะมีความจำเป็นที่จะต้องซื้อโทรศัพท์หรือไม่กลุ่มตัวอย่างส่วนนี้จะมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆของโทรศัพท์ที่อยู่อย่างสม่ำเสมอ

1.2 พฤติกรรมการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ : โดยแบ่งออกเป็น

1.2.1 ใช้พูดคุย : โดยการพูดคุยจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัว และกลุ่มคนรัก โดยกลุ่มที่กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาพูดคุยมากที่สุดคือ กลุ่มเพื่อน

1.2.2 รับ-ส่งข้อความ : การรับส่งข้อความมักจะกระทำในโอกาสวันพิเศษ เทศกาลต่างๆ โดยมีการส่งข้อความ 2 แบบ คือ การส่งข้อความแบบกลุ่ม และการส่งข้อความส่วนตัว

1.2.3 เล่นเกม ฟังเพลง ดาวน์โหลดมัลติมีเดียต่างๆ : โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมักจะมีการใช้งานการเล่นเกม ฟังเพลงในระหว่างการเดินทาง

1.3 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในการดำเนินชีวิตประจำวันหลังจากมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งาน

กลุ่มตัวอย่างจะตอบโดยเน้นที่ผลที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกาย เช่น รู้สึกหูเริ่มตึง ปวดหู ปวดหัว นอนดึกมากยิ่งขึ้นจากการที่ใช้โทรศัพท์เป็นระยะเวลานาน บางคนก็บอกว่าทำให้การเรียนเสียเนื่องจากเอาแต่สนทนาโทรศัพท์จนลืมทำการบ้าน และบางส่วนก็บอกว่าความเป็นส่วนตัวลดน้อยลงเนื่องจากว่าการมีโทรศัพท์ทำให้ถูกตามตัวจากคนอื่นๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์ในการเลือกซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่

กลุ่มตัวอย่างจะมีวัตถุประสงค์ในการเลือกโทรศัพท์เพื่อใช้งาน คือ เน้นที่การใช้ในการสนทนาเป็นสำคัญ โดยต้องรับสายเรียกเข้าและโทรออกได้ แต่ก็หากโทรศัพท์ที่ใช้จะมีคุณสมบัติทางเทคโนโลยีที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ก็ยังเป็นสิ่งที่ดี หากไม่ได้ใช้โทรศัพท์ที่มีคุณสมบัติแบบนี้ก็ไม่เป็นอะไร แต่ถ้าได้ใช้ก็จะรู้สึกว่าสะดวกมากยิ่งขึ้น

2.2 วัตถุประสงค์ในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

2.2.1 ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร แบ่งออกเป็น

- การใช้ติดต่อสนทนา : โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามตัวเพื่อน แจ้งข่าวสารต่างๆ พูดคุยเรื่องไร้สาระ เช่น การนิทาเพื่อนคนอื่นๆ และใช้ในการนัดหมายต่างๆ โดยมากจะเป็นเรื่องไปเที่ยวกันในวันหยุด

- การรับ-ส่งข้อความ : เหตุผลที่เลือกให้การส่งข้อความเพราะต้องการให้สามารถเก็บเป็นตัวอักษรไว้เพื่อเปิดดูได้ในภายหลัง เพราะหากเป็นการโทรศัพท์สนทนากันนั้นจะไม่

สามารถเก็บไว้ได้ โดยจะมีการส่งข้อความแบบกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งเรื่องราวภายในครั้งเดียวให้ทั้งกลุ่มได้รับรู้พร้อมๆกัน โดยมากมักจะเป็นการส่งข้อความเพื่อนัดหมาย หรืออวยพรกันในเทศกาลต่างๆ สำหรับการส่งข้อความแบบส่วนตัวมักจะใช้เพื่ออวยพร หรือแสดงความระลึกถึงในโอกาสพิเศษ

2.2.2 เพื่อความบันเทิง

กลุ่มตัวอย่างใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการฟังเพลงและเล่นเกม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเวลาในระหว่างที่ต้องอยู่คนเดียว หรือเพื่อผ่อนคลายจากความตึงเครียดต่างๆในชีวิตประจำวัน

2.2.3 เพื่อเตือนความจำและเป็นนาฬิกาปลุก

เป็นการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อบันทึกการนัดหมายสำคัญๆต่างๆได้ และเมื่อถึงเวลาโทรศัพท์จะเตือนความจำได้เป็นอย่างดี และยังสามารถใช้โทรศัพท์ตั้งปลุกแทนนาฬิกาปลุกได้ ทั้งนี้เสี่ยงจากเครื่องโทรศัพท์ยังไฟระกกว่านาฬิกาปลุกปกติอีกด้วย

2.2.4 เพื่อการยอมรับทางสังคม (สร้างภาพลักษณ์)

การใช้โทรศัพท์ที่มีราคาแพงเป็นเครื่องบ่งบอกถึงฐานะอย่างหนึ่ง และกลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังกล่าวว่า การใช้โทรศัพท์ที่มีคุณสมบัติที่หลากหลายนั้นจะยังได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆในกลุ่มอีกด้วย

2.2.5 เพื่อตอบสนองความต้องการมีพื้นที่ส่วนตัว

เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพราะต้องการความเป็นส่วนตัว เนื่องจากเมื่ออยู่ที่บ้าน การใช้โทรศัพท์บ้านจะทำให้เกิดความไม่เป็นส่วนตัวอย่างมาก เนื่องจากกลัวผู้ปกครองจะว่ากล่าวและแอบฟังการสนทนาทางโทรศัพท์

3. ข้อดี-ข้อเสียของการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และเทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้อดี :

1. ทำให้ติดต่อสื่อสารสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
2. เกิดความเป็นส่วนตัวในการใช้งาน

3. เทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถให้ความบันเทิงแก่ผู้ใช้งาน
4. เทคโนโลยีทางโทรศัพท์ เช่น SMS และ MMS ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและเกิดความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารได้ดีกว่าการสื่อสารแบบเดิม

ข้อเสีย :

1. ผลเสียทางด้านร่างกายคือ ทำให้ออนคึกมากยิ่งขึ้น หูตึง ปวดหัว ปวดหัว
2. ส่วนทางด้านอื่นๆคือ ความเป็นส่วนตัวลดน้อยลง สามารถถูกผู้ปกครองตามตัวได้ง่ายมากขึ้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการรับโทรศัพท์ได้ในบางครั้ง
3. เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นจากการใช้งานโทรศัพท์และเทคโนโลยีต่างๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการดาวน์โหลดบริการเสริมต่างๆมาเพื่อใช้งาน โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อทราบถึงเทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ทำให้แบบแผนการสื่อสารในกลุ่มวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไป โดยแบ่งการใช้งานออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ก่อนมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการใช้งาน และหลังจากที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการใช้งาน

แบบแผนการสื่อสารก่อนมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะการใช้งาน ดังนี้

1. การสนทนา

1.1 ใช้โทรศัพท์บ้าน

1.2 ใช้โทรศัพท์สาธารณะ

1.3 ใช้โทรศัพท์พื้นฐานพกพา (PCT)

1.1 โทรศัพท์บ้าน : จากการสนทนากลุ่มพบว่าก่อนที่กลุ่มตัวอย่างจะมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งาน กลุ่มตัวอย่างจะมีการใช้งานโทรศัพท์บ้านมากที่สุด

วัตถุประสงค์ในการใช้งาน : เรื่องราวที่ไม่มีสาระมักจะเป็นเรื่องนินทาเพื่อนๆและปรึกษาเพื่อนเรื่องเกี่ยวกับความรัก

ช่วงเวลาที่ใช้งาน : วันธรรมดา เริ่มตั้งแต่ 6 โมงเย็นจนถึง 4 ทุ่ม และวันเสาร์-อาทิตย์ ประมาณ 10 โมงเช้าไปจนถึงเที่ยง และจะมีการใช้งานอีกทีในช่วงเย็นเช่นเดียวกับวันธรรมดา

ความถี่ในการใช้งาน : ทุกวัน

ระยะเวลาที่ใช้งานในแต่ละครั้ง : ตั้งแต่ 30 นาทีไปจนถึง 2 ชั่วโมง

กลุ่มที่ติดต่อสื่อสาร : กลุ่มเพื่อน และคนรัก

1.2 โทรศัพท์สาธารณะ : ก่อนที่จะมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งาน โดยมากกลุ่มตัวอย่างมักจะใช้โทรศัพท์สาธารณะเมื่ออยู่ที่สถานศึกษา เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้งานมากกว่าแถวที่פקลาสัย

วัตถุประสงค์ในการใช้งาน : นัดหมายเวลาที่จะให้ผู้ปกครองมารับที่สถานศึกษา รวมถึงเป็นการแจ้งข่าวให้ผู้ปกครองทราบ

ช่วงเวลาที่ใช้งาน : หลังจากเลิกเรียนเท่านั้น

ความถี่ในการใช้งาน : เฉพาะวันที่มีเรียนเป็นบางวัน

ระยะเวลาที่ใช้งานในแต่ละครั้ง : ประมาณ 1-3 นาที

กลุ่มที่ติดต่อสื่อสาร : ผู้ปกครอง

1.3 โทรศัพท์พื้นฐานพกพา (PCT) : PCT มีการใช้งานที่ค่อนข้างเหมือนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้เป็นอย่างมากเช่นเดียวกับโทรศัพท์บ้าน

วัตถุประสงค์ในการใช้งาน : เรื่องราวที่ไม่มีสาระมักจะเป็นเรื่องนินทาเพ้อๆและปรึกษาเพื่อนเรื่องเกี่ยวกับความรัก (เช่นเดียวกับโทรศัพท์บ้าน)

ช่วงเวลาที่ใช้งาน

- วันธรรมดา เริ่มตั้งแต่ 6 โมงเย็นจนถึง 4 ทุ่ม

- วันเสาร์-อาทิตย์ ประมาณ 10 โมงเช้าไปจนถึงเที่ยง และจะมีการใช้งานอีกทีในช่วงเย็นเช่นเดียวกับวันธรรมดา

ความถี่ในการใช้งาน : ทุกวัน (เช่นเดียวกับโทรศัพท์บ้าน)

ระยะเวลาที่ใช้งานในแต่ละครั้ง : ตั้งแต่ 1 ชั่วโมงไปจนถึง 2 ชั่วโมง

กลุ่มที่ติดต่อสื่อสาร : กลุ่มเพื่อน และคนรัก (เช่นเดียวกับโทรศัพท์บ้าน)

2. การรับ-ส่งข้อความ

2.1 สิ่งพิมพ์ แบ่งเป็น

2.1.1 *จดหมาย และไปรษณียบัตร* : โดยมากมักจะใช้ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่อยู่ไกลออกไป โดยมักจะติดต่อกับเพื่อนที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด โดยเทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จะเข้ามาแทนที่การส่งจดหมายและไปรษณียบัตร คือการส่ง SMS แต่การส่ง SMS ที่เข้ามาแทนที่จะเป็นการติดต่อผ่านทางกรพิมพ์ข้อความสั้นๆ ไม่ยาวมากนักแทน ไม่สามารถที่จะเข้ามาแทนที่การส่งจดหมายได้ แต่การพิมพ์ข้อความแล้วส่งผ่านทาง SMS จะใช้แทนที่โทรเลขได้ โดยมากการส่งข้อความผ่านทาง SMS มักจะเป็นข้อความที่สื่อถึงอารมณ์และความรู้สึกต่างๆ เช่น ดีใจ เสียใจ ฯลฯ มากกว่าจะเป็นการบอกเล่าเรื่องราว เนื่องจากหากต้องการบอกเล่าเรื่องราวก็มิจะใช้การโทรศัพท์สนทนากันโดยตรงได้

อีกเหตุผลที่เลือกใช้ SMS เนื่องมาจากว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน และอาจจะไม่สามารถติดต่อกันทางโทรศัพท์ได้ในขณะนั้น จึงเลือกที่จะใช้ SMS เพื่อแจ้งเรื่องราวให้ทราบอย่างเร่งด่วน

2.1.2 *โปสการ์ด และการ์ดอวยพร* : มักจะใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น วันเกิด หรือเทศกาลสำคัญๆ เช่นวันปีใหม่ การ์ดอวยพรจะเข้ามาในรูปแบบของการส่ง SMS แทนเพื่ออวยพรตามโอกาสพิเศษและวันสำคัญๆต่างๆ ทางด้านโปสการ์ดจะมีเทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่เข้ามาแทนโดยเข้ามาในรูปแบบของการส่งเป็น MMS โดยมีข้อความและรูปภาพแนบไปด้วย

2.2 อินเทอร์เน็ต (Internet) แบ่งเป็น

2.2.1 โปรแกรมสนทนา

2.2.2 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

แบบแผนการสื่อสารของวัยรุ่นหลังจากมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งาน

1. การสนทนา แบ่งออกเป็น

ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ แทนที่ โทรศัพท์บ้าน

วัตถุประสงค์ในการใช้งาน : โทรศัพท์เคลื่อนที่แทนที่การใช้งานโทรศัพท์บ้าน เนื่องจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ทำให้

1.1.1 ผู้ใช้เกิดความเป็นส่วนตัวในการใช้งานมากกว่าโทรศัพท์บ้าน

1.1.2 สามารถพกพาไปยังที่ไหนก็ได้

1.1.3 สามารถสนทนาได้ยาวนานต่อเนื่องโดยไม่ต้องกังวลว่าผู้ปกครองจะว่ากล่าว

1.1.4 ช่วงเวลาการใช้งานช่วงเวลาที่ผู้ปกครองอยู่บ้าน หรือยังไม่เข้านอนแล้ว

1.1.5 สนทนาเรื่องราวที่ไม่มีสาระ มักจะเป็นการนินทาเพื่อนๆ และปรึกษาเพื่อนถึงเรื่องความรัก

1.2 ผ่านทางโทรศัพท์บ้าน

1.3 ผ่านทางโทรศัพท์สาธารณะ

1.4 ผ่านทางโทรศัพท์พื้นฐานพกพา (PCT)

การใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่กับ PCT นั้นมีการใช้งานที่แทบจะไม่แตกต่างกันเลย ทั้งในการของการใช้ที่ผู้ใช้งานจะเกิดความเป็นส่วนตัวในการใช้งานมาก เนื่องจากสามารถพกพา PCT ไปที่ไหนได้เหมือนกับการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ แต่ข้อเปรียบเทียบของโทรศัพท์เคลื่อนที่กับ PCT นั้นจะต่างกันในเรื่องของเทคโนโลยีเสริมต่างๆของโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีมากกว่า PCT โดยโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถทำอย่างอื่นได้มากกว่าการสนทนาแต่เพียงอย่างเดียว เช่น การรับส่งข้อความทั้งในรูปแบบภาพและเสียง และในเรื่องของสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถใช้งานได้ง่ายกว่า PCT แต่เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการใช้งาน PCT ที่มีราคาสูงกว่าการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องมีโทรศัพท์ไว้ 2 เครื่องในการติดต่อสื่อสาร โดยมี PCT ไว้โทรออกเมื่ออยู่บ้าน และใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้รับสายเรียกเข้าและโทรออกเมื่ออยู่ในระหว่างการ

เดินทาง หรืออยู่ในที่ที่ PCT ไม่มีสัญญาณ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจึงมีการใช้งานทั้ง PCT และ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการสื่อสาร

2. การรับ-ส่งข้อความ

2.1 สามารถเก็บข้อความนั้นๆไว้ได้

2.2 ความสะดวกในการใช้งาน แบ่งเป็น

2.2.1 เพื่อแจ้งข่าวสารไปยังกลุ่มเพื่อนที่หลายๆคน

2.2.2 เพื่อฝากข้อความ

2.3 สามารถสร้างความประทับใจให้กับบุคคลอื่นๆได้

2.4 ในกรณีที่ส่งเป็นข้อความภาพ ภาพเพียงหนึ่งภาพจะสามารถสื่อความหมายได้ดีกว่าตัวอักษรหรือคำพูด

ผลกระทบของเทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีต่อ

1. ระดับบุคคล (Individual)

1.1 เกิดความรวดเร็วในการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสาร

1.2 ทำให้เกิดความเป็นส่วนตัวมากขึ้นแต่ในขณะเดียวกันความเป็นส่วนตัวก็ลดลงด้วย

1.3 ผลเสียทางด้านร่างกาย

1.4 ผลเสียต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. ระดับสังคม (Social)

2.1 ทำให้ข้อมูลข่าวสารไหลเวียนอย่างรวดเร็ว

2.2 คนในสังคมจะมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น แต่เป็นปฏิสัมพันธ์ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในขณะที่การสื่อสารแบบเผชิญหน้า (face to face) จะลดน้อยลง

อภิปรายผลการวิจัย

เทคโนโลยีที่มีอยู่มากมายในโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ไม่ได้มีผลต่อแบบแผนการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นมากเท่าที่เทคโนโลยีจะสามารถใช้งานได้ แต่กลับพบว่าเทคโนโลยีที่มีผลต่อแบบแผนการสื่อสารของวัยรุ่นมีเพียง การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อการสนทนา การรับ - ส่งข้อความ ดาวน์โหลดเพลง ใช้เพื่อฟังเพลง

จากการวิจัยพบว่า การสนทนาทางโทรศัพท์ของกลุ่มวัยรุ่น มักจะเป็นเรื่องราวที่ไม่มีสาระ โดยมักจะสนทนานินทาเพื่อนๆ และปรึกษาในเรื่องของความรัก โดยมากกลุ่มวัยรุ่นมักจะพูดคุยกันทางด้านอารมณ์มากกว่าเรื่องราวที่จะมีสาระ เช่น การปรึกษาเรื่องการบ้าน การเรียน อารมณ์ของวัยรุ่นได้แก่ ความกังวล ความกลัว ความโกรธ ความรัก ความอิจฉาริษยา (โสมรสมิ จันทรประภา. 2543 : 45) อารมณ์เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อจิตใจของวัยรุ่นจนทำให้เกิดความว้าวุ่นใจต้องหาที่ปรึกษา ซึ่งก็คือกลุ่มเพื่อน โดยการปรึกษานั้นหากไม่ทำที่โรงเรียน ก็จะกลับมาที่บ้านแล้วใช้วิธีการติดต่อสนทนากันทางโทรศัพท์แทน เนื่องจากมีความเป็นส่วนตัวและสามารถสนทนากันได้สะดวกมากกว่า

โดยกลุ่มที่กลุ่มตัวอย่างมีการติดต่อสื่อสารด้วยทั้งในด้านความถี่และระยะเวลาในการใช้งานมากที่สุด คือกลุ่มเพื่อน โดยกลุ่มครอบครัวจะมีการติดต่อสื่อสารและใช้ระยะเวลาในการติดต่อสื่อสารน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมวรรณ ห่อทองคำ (2545) ศึกษาเรื่อง ตระการการ บริโภค และสัญลักษณ์สื่อสื่อสารของโทรศัพท์เคลื่อนที่ พบว่ากลุ่มวัยรุ่นใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในรูปแบบการสนทนามากที่สุด โดยใช้เพื่อติดต่อกับเพื่อน และมีระยะเวลาในการใช้งานกับกลุ่มเพื่อนมากเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนกลุ่มที่กลุ่มวัยรุ่นมีการติดต่อสื่อสารด้วยน้อยที่สุดคือ กลุ่มพ่อแม่ และเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการสนทนาแต่ละครั้งน้อยที่สุดอีกด้วย

จากการวิจัยยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่นอกจากเหตุผลทางด้านความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารกันแล้ว โทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งทำหน้าที่ให้ความบันเทิง(Entertainment) กับผู้ใช้งานอีกด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีการใช้งานเทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อการฟังเพลงและเล่นเกมเป็นส่วนมาก ซึ่งคุณสมบัติของตัวเครื่อง ที่สามารถฟังเพลงได้เป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจที่จะเลือกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นนั้นๆ และจะมีการใช้งานบ่อยและต่อเนื่อง คือ ในเวลาว่างหากไม่ได้ทำอะไรก็จะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการฟังเพลงเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับตนเอง ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Reimer ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของเยาวชนในสวีเดน มีรูปแบบการดำเนินชีวิตในแบบบันเทิง (Entertainment Orientation) คือ ไปในทางที่

เกี่ยวกับความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ เพราะนอกเหนือจากกิจกรรมที่ทำเป็นประจำอย่างเรื่องการเรียนหรือการทำงานแล้ว ความสนใจในเรื่องความสุข ความบันเทิงก็นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นเรื่องจริงสำหรับเยาวชน ซึ่งทำให้พบว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถใช้ประโยชน์ในการสื่อสารกับตนเองได้

โดยคุณสมบัติอื่นๆ หรือบริการเสริมอื่นๆของโทรศัพท์เคลื่อนที่ กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ใช้คุณสมบัติเหล่านั้นอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสนทนากลุ่มมีการเลือกใช้เทคโนโลยีเพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีทั้งหมด กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เกินความจำเป็น แต่กลุ่มตัวอย่างมีการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันเท่านั้น ทั้งๆที่โทรศัพท์เคลื่อนที่มีคุณสมบัติเสริมอื่นๆอีกมากมาย เช่น กล้องถ่ายภาพ MP3 e-mail GPRS ฟังวิทยุ ฯลฯ แต่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถใช้งานได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีคุณสมบัติต่างๆพร้อมกับตัวเครื่องแต่ไม่สามารถใช้งานส่วนเสริมส่วนอื่นๆที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการได้ เช่น การดาวน์โหลดเกมหรือเพลงเพิ่มเติม กล่าวคือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้งานอยู่มีคุณสมบัติบางอย่างอยู่แล้ว แต่หากต้องการใช้งานที่เพิ่มเติมหรือแตกต่างออกไปจากเดิมจะต้องมีการเสียค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในการใช้งาน และกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการที่จะเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเนื่องจากมีรายได้ที่ค่อนข้างจำกัดอยู่แล้ว

2. กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความสามารถในการใช้งานคุณสมบัติเสริมของโทรศัพท์เคลื่อนที่เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ต้องการได้ โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้งานอยู่สามารถทำได้แค่เพียงการพูดคุยสนทนา และการรับ-ส่งข้อความเพียงเท่านั้น จึงทำให้ไม่สามารถเข้าถึงคุณสมบัติเสริมต่างๆที่มีของโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในกลุ่มของวัยรุ่นยังใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อประโยชน์ทางการสื่อสารในกลุ่มของตนเอง การมีโทรศัพท์ทำให้ความเป็นกลุ่มเหนียวแน่นมากขึ้น และทำให้การติดต่อสื่อสารสื่อสารสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น จากการสนทนากลุ่มเหตุผลที่กลุ่มวัยรุ่นเลือกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เนื่องจากความต้องการความเป็นส่วนตัวในการใช้งานเพื่อนสนทนากับกลุ่มเพื่อน ซึ่งได้สอดคล้องกับลักษณะความต้องการของวัยรุ่น (สุพัตรา สุภาพ. 2536 : 43-44) โดยกล่าวถึงว่าวัยรุ่นต้องการความเป็นส่วนตัวแต่ยังต้องการเป็นสมาชิกของกลุ่ม กล่าวคือ วัยรุ่นแม้จะต้องการความเป็นส่วนตัวในการใช้ชีวิตตามลำพัง เช่น เมื่อกลับถึงบ้านก็ต้องการที่จะเข้ายังห้องนอนส่วนตัว เพื่อใช้เวลาทำ

กิจกรรมต่างๆตามที่ตนเองต้องการ เช่น ฟังเพลง สนทนาโทรศัพท์ คูโทรศัพท์ ใช้งานอินเทอร์เน็ต ฯลฯ โดยไม่ต้องการให้ผู้ปกครองมายุ่งเกี่ยว แต่ในขณะที่เดียวกันเมื่อวัยรุ่นเข้าห้องส่วนตัวแล้ว วัยรุ่นก็ยังต้องการการเป็นสมาชิกจากกลุ่มสังคม ซึ่งกลุ่มสังคมในที่นี้หมายถึง กลุ่มเพื่อน ดังนั้น วัยรุ่นจึงยังมีการใช้งานการสนทนาทางโทรศัพท์ หรืออาจจะเป็นการสนทนาผ่านทางโปรแกรมสนทนาผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นการติดต่อกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งการติดต่อกับกลุ่มเพื่อนนี้วัยรุ่นมักจะใช้การสนทนาทางโทรศัพท์ โดยโทรศัพท์เคลื่อนที่เท่านั้นที่จะสามารถนำไปใช้งานในห้องนอนส่วนตัวได้ นี่จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นมีการใช้งาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งโทรศัพท์เคลื่อนที่ทำให้เกิดความเป็นส่วนตัวมากกว่าการใช้งาน โทรศัพท์บ้าน เนื่องจากการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นสามารถสนทนาได้ในห้องนอนส่วนตัว ผู้ปกครองก็จะไม่สามารถได้ยินเนื้อหาสาระ เรื่องราวที่สนทนากันได้ ซึ่งหากผู้ปกครองได้ยินการสนทนา ก็จะว่ากล่าวตักเตือน ทำให้กลุ่มวัยรุ่นไม่สามารถสนทนาได้ตามที่ตนเองต้องการ

ในการใช้งาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ก่อให้เกิดความเป็นส่วนตัวในด้านที่ทำให้สามารถสนทนากับคนอื่น ๆ ได้ทุกที่และทุกเวลา สามารถติดต่อสื่อสารได้สะดวกมากขึ้น จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ต่างมีความเห็นตรงกันว่า ในการใช้งาน โทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นทำให้เกิดความเป็นส่วนตัวในการใช้งานได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในการใช้งานสามารถพกพาโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปใช้งาน ณ ที่ใดก็ได้ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะมีใครมาแอบฟังเนื้อหาสาระของการสนทนานั้นๆ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่เนื้อหาสาระที่สนทนาไปนั้นจะเป็นเรื่องที่เป็นส่วนตัวจริงๆ ต่างจากการใช้งานโทรศัพท์บ้าน ที่ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาสาระที่สนทนาไปนั้นอาจจะถูกดักฟังจากผู้ปกครองได้

แต่ในขณะที่เดียวกันความเป็นส่วนตัวที่ได้รับจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ กลุ่มวัยรุ่นกล่าวว่า การใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ทำให้เกิดความเป็นส่วนตัวที่อีกด้านขาดหายไป คือเมื่อใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่แล้วส่งผลให้เกิดความรำคาญ เนื่องจากถูกผู้ปกครอง เพื่อนๆ หรือคนอื่น ๆ คิดตามตัว หรือถูกรบกวนได้ในบางเวลาที่ผู้ใช้งานยังไม่พร้อม โดยกลุ่มตัวอย่างกล่าวตรงกันว่า เมื่อมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งานก็จะถูกติดตามตัวได้ง่ายดายมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองจะมีการติดต่อเข้ามาเพื่อต้องการจะทราบว่ากลับบ้านกี่โมง หรือ ไปเที่ยวที่ไหน และหากไม่รับโทรศัพท์นั้นก็จะถูกว่ากล่าวจากผู้ปกครองได้ หรือในบางครั้งที่ต้องการจะไม่รับสายใครบางคน แต่ก็ไม่อยากพลาดการติดต่อจากบุคคลอื่นจึงไม่ปิดเครื่องโทรศัพท์ หากบุคคลที่ไม่ต้องการรับสายโทรศัพท์เข้ามา ก็จะรบกวนความเป็นส่วนตัวในขณะนั้นได้

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า เทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เข้ามาแทนที่การสื่อสารในรูปแบบเดิม คือ SMS และ MMS ทั้งนี้การสื่อสารในรูปแบบเดิม ในส่วนของการรับและส่งข้อความนั้น จากเดิมที่มีการสื่อสารผ่านทางจดหมาย โทรเลข และไปรษณีย์บัตร แต่เมื่อมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งาน กลุ่มตัวอย่างได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้งาน โดยเปลี่ยนมาเป็นพิมพ์ข้อความสั้น (SMS) แทนการเขียนข้อความผ่านทางจดหมาย โทรเลข และไปรษณีย์บัตร และถึงแม้ว่าการส่งข้อความผ่านทาง SMS จะสามารถพิมพ์เนื้อหาสาระของข้อความได้ไม่ยาวมากนัก แต่ก็เป็นที่นิยมมากกว่าการใช้จดหมาย โทรเลข และไปรษณีย์บัตร เนื่องจากความสะดวกและความรวดเร็วจากการส่ง SMS ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่าหากต้องการจะส่งข้อความที่ยาวมากขึ้นก็จะใช้วิธีการโทรศัพท์ไปสนทนาจะสะดวกกว่า

เทคโนโลยีในการส่ง MMS หรือข้อความพร้อมรูปภาพนั้นแม้ว่าจะยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการใช้งานที่มีราคาแพงกว่า SMS แต่ก็มีแนวโน้มว่าจะเป็นที่ยอมรับมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันการส่ง MMS ได้เข้ามาแทนที่การส่งข้อความอวยพรผ่านทางโปสการ์ดและการ์ดอวยพร สาเหตุมาจากความสะดวกและค่าใช้จ่ายในการใช้งานที่มีราคาถูกกว่า การซื้อโปสการ์ดหรือการ์ดอวยพร จึงทำให้การใช้งาน MMS เข้ามาแทนที่ โดยสอดคล้องกับทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดรูปแบบการสื่อสาร ซึ่งจากเทคโนโลยี SMS และ MMS นี้เข้ามามีผลทำให้การสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดรูปแบบการสื่อสาร โดยทฤษฎีนี้ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีทางด้าน การสื่อสาร กำหนดและสร้างผลกระทบให้กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังจะเห็นได้จากเทคโนโลยีของโทรศัพท์เคลื่อนที่ในด้านการส่งข้อความทั้งภาพและเสียง เป็นตัวเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสื่อสารเดิม คือ จดหมาย โทรศัพท์ โทรเลข โปสการ์ด และการ์ดอวยพร โดยเทคโนโลยีการสื่อสารนี้จะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม

ข้อจำกัดในงานวิจัย

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่มมีพื้นฐานรายได้ของครอบครัวที่แตกต่างกัน ทำให้มีการเลือกใช้งานโทรศัพท์ที่แตกต่างกันออกไปตามฐานะของครอบครัว ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างบางคนจึงได้ใช้มีการงานโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีคุณสมบัติเพียงบางอย่างเท่านั้น ไม่สามารถที่จะมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีคุณสมบัติครบตามที่ต้องการได้

2. ความแตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ทำให้กลุ่มตัวอย่างบางคนไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และเมื่อมีผู้เริ่มตอบคำถามก่อน กลุ่มตัวอย่างคนอื่นๆ โดยมากจะเห็นด้วยกับคำตอบนั้นๆ จึงได้ความคิดเห็นที่ยังไม่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่มีผลต่อแบบแผนการสื่อสารของวัยรุ่น ดังนั้น บริษัทที่จัดทำและจำหน่ายเทคโนโลยีเคลื่อนที่ควรรู้จักการทำการตลาดและการประชาสัมพันธ์ให้แก่กลุ่มวัยรุ่นด้วย
2. ผู้บริหารการศึกษาและผู้ปกครองควรสนใจต่อการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของวัยรุ่น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายของการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลอดจนการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ให้ถูกกาลเทศะ เนื่องจากการใช้โทรศัพท์ในปัจจุบัน มีการใช้งานง่าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและโทษในการใช้เทคโนโลยีทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ในด้านต่างๆ
2. ควรมีการศึกษาถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นว่าเกี่ยวข้องและมีแบบแผนกับการสื่อสารในกลุ่มวัยรุ่นอย่างไร
3. ควรศึกษาถึงแบบแผนการสื่อสารในกลุ่มอายุ อาชีพอื่นๆ นอกจากกลุ่มวัยรุ่นด้วยด้วย
4. ควรมีการศึกษาถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นทางร่างกาย เช่น ในเรื่องหูตึง ปวดหัว